

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕
- ผู้วิจัย** : นายบุญมี วิทยาสิริ
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
: พระครูสโมธานเขตคณารักษ์, ดร., ป.ธ.๔, พธ.บ. (ศาสนา),
M.A. (Philosophy), ป.ร.ด. (การบริหารการศึกษา),
Ph.D. (Social Sciences).
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ บึงมูม, กศ.บ. (ภาษาไทย),
กศ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา), ป.ร.ด. (การบริหารการศึกษา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน ๓๒๖ คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชชีและมอร์แกนและสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๙๗ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) กลุ่มเป้าหมายการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน ๑๘ คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า :

๑. การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ซึ่งภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคลตามลำดับ

๒. เปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และระดับการศึกษาพบว่า ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓. แนวทางในการส่งเสริมการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ ที่สำคัญ คือ ๑) ควรมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพนักเรียน แผนงาน วิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน ๒) ควรมีการพิจารณาไตร่ตรองในการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและก่อประโยชน์สูงสุด ๓) ควรพิจารณาความสามารถของบุคลากร และมอบหมายงานตามความถนัด และ ๔) ควรมีความพอใจยืนยันมั่นเพียรในหน้าที่ความรับผิดชอบ

Thesis Title : IV Iddhipada Principle Application in Educational Administration in the Basic Education Schools under the Secondary Educational Service Office Area 25

Researcher : Mr. Boonmee Wittayasiti

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisor Committee

: Phrakhu Samothankhetkanarak, Dr., Pali IV, B.A. (Religion), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Educational Administration), Ph.D. (Social Sciences)

: Asst.Prof.Dr.Theerasak Buengmum, B.Ed. (Thai Language), M.A. (Psychology), Ph.D. (Educational Administration)

Date of Graduation : February 24, 2018

Abstract

The aims of this research were: 1) to study the application of IV Iddhipada dhamma (Pāli: iddhipāda, path of accomplishment) in the educational administration in the basic education schools; 2) to compare the applications of IV Iddhipada, classified by the samples' personal factors; 3) to study the ways to promote the mentioned application in the research area. The samples of this research included 326 of educational administrators and teachers, determined by Krejcie and Morgan method and selected by stratified random sampling. The research tool was a questionnaire with its reliability value of .97. The statistics used in data analysis were: Frequency, Percentage, Mean, t-test, f-test and Scheffe's method. The target group used in the qualitative research included 18 of school administrators and teachers, selected by purposive sampling; the interview form was used to obtain the data in this process.

The research results were as follows:

1) The mean score of the application of IV Iddhipada dhamma in the educational administration in the basic education schools was at a high level; the highest score can be seen in the aspect of 'general affairs administration', followed by

‘budget management’, ‘academic administration’ and ‘personnel administration’ respectively.

2) Based on the comparison, the statistic scores of the application of IV Iddhipada dhamma in the educational administration in the basic education schools, classified by the samples’ positions and education were indifferent; classified by their work experience, the scores were different with the statistical significance level.

3) The ways to promote the mentioned application in the research area were: 1) the goals, quality of the students, a plan, the clear method of operation should be carefully set, and 2) the careful consideration should be given to the best use of the budget; 3) the capacities of the personnel should be analyzed before assigning them duties; 4) the personnel should be diligent and responsible in their duties.